

# DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — 2  
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

## Hadikészületek Boszniában. Veszedelem a novibazári szandzsákban.

Hadiállapot mindenfelé.

Örökké izzó tüzfészkünkben, a novibazári szandzsákban, valami forr, valami kitörni akar megint. Még pedig nagy, veszedelmes vihar. A szerajevói hadtestparancsnokság sürgős rendeletet bocsátott ki, amely a legnagyobb izgalomra és aggodalomra ad okot, mert az ilyen intézkedéseket háborus időkben, ostromok alkalmával, egyáltalában közellévő veszedelmek esetén szokták kiadni. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a forrongó szandzsák helyőrségeiből szeptember 26-áig a tiszték és al-tisztek családjaiknak okvetlenül távoznok kell.

Ha semmi egváb, ez a katonai intézkedés is mindent megmond. Odabenn nagy robbanás készül. Mikor Szulejman basa, az agg plevjei kormányzó mohamedán katonáitól megtámadva, osztrák hadi

fedezet mellett gyors iramban megszökött, már nyilvánvaló volt, hogy lángra gyuladt a szandzsák. De vannak még más adatok is arra, hogy a megszállott tartományokban események várhatók. Szerajevóban, Banjalukában a már fölemelt létszámú ezredekben újabb szaporítás történt. Egy-egy század legénységét százhusz főre ugratták.

Mindezek a hadikészülődések komoly változásokra mutatnak. Az okkupált tartományok önállósági törekvései a törökországi hatásra nem férnek meg többé rejtekeikben. Bécsből azonban visszaakarnak fojtani ezt a lángra lobbant vágyat s folyik a lázas hadikészülődés. A katonák hozzátartozóit, nőket, gyermekeket eltávolítják a veszedelmes helyekről. Mi ez? Talán nemsokára megint puskaropogás veri fel a kopár balkáni hegyszakadékok csöndjét.

## POLITIKAI HIREK.

**Kisbirtokosok gyűlése.** Karcagról jelentik: A Magyarországi Kisbirtokosok Szövetsége e hó 20-án Karcagon szervezködő népgyűlést tartott élénk részvétellel.

mellett. Hungár László, a szövetség elnöke igazgatója javaslatot terjesztett elő a földadóreform, kataszterrevízió, választójog, börtörvény, az új ipartörvény és a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslatokra vonatkozólag, melyet általános helyesléssel fogadtak. Azután megalakították a karcagi helyi egyesületet, amelybe számosan belettek.

**Bilinsky lovag, az osztrák-magyar bank kormányzója,** szabadságáról visszatért és megkezdte hivatalos működését.

## Országgyűlés.

### A képviselőház ülése.

Az első nap.

Közel három hónapos szünet után ma megint kitűzték a zászlókat a képviselőház ormára s bár a falragaszok csak déli 12 órára jelezték az ülés kezdetét, 11 óra felé teljes volt az élénkség a Ház folyosóin is s a képviselőház előtt elterülő térségen is. A nyár politikai csendje után nagy szomjúsággal törtettek az emberek azokhoz a forrásokhoz, melyekből most árvizet is, üdítő, hűs cseppeket is várnak. Valószínű, hogy mindakét

## VILÁGHIRŰ BORSALINO KALAPOK FEKETÉNÉL

### Egy bohózat-író naplójából.

Párisi csevegés.

Hát csakugyan igaz: Marcel ez egyszer komolyan félreteszi a hajszító vasát és abbanhagyva a vagyongyűjtést, kerek egy millió, vagy 1,200,000 frank birtokában nyugodalomba vonul. Nőfodrásznak gyöngyölete van!

Meg kell azonban vallani, hogy Marcel nagy művész. Alkalmam, nem, szerencsém volt régebben ismerhetni Marcel urat. Nem is volt büszke oly férfi létére, ki meg volt győződve arról, hogy valamikor milliomos lesz. Ha rólam beszélt, előszeretettel csupán Ernestnek nevezett.

Már az időben nagyon keresett személyiség volt azon színésznők körében, akik nem akarták más fodrászra bízni a hajukat. Csodálatosan ügyes keze volt. Az általa hullámzott haj „tartotta magát”. Minden művészete ebből állott. Tartóssá tudta tenni a hullámosságot. A vetélytársai, bármint erőlködtek is, legfőleggy negyvennyolc órai létet tudtak biztosítani sütővasuk művének. Marceléi egy, sőt két hétig tartották magukat.

Hogyan érte el ezt? Ez az ő titka volt, mert amint hallom, vetélytársai azóta eltanulták tőle e fogást. A Pyramides utcá-

ban levő fodrászterem, melyet most elhagy, naponkint a szó-szoros értelmében tömve volt hölgyekkel. És jó üzletember létére Marcel kitűnően értett művészete értékesítéséhez. A sürögősen sütővasára szorult hölgyek olykor 200 frankot fizettek hajuk művészi rendezéséért.

Rendkívül magas volt a tarifája, ha a hölgyeket a saját lakásukon fésülte.

Volt külföldön egy kliensnöje, a kit havonkint egyszer fésült és a ki ezer frankot fizetett neki minden séance-ért. Így könnyű megérteni, hogy szerzett Marcel egy milliót.

Tévedés volna egyébiránt azt hinni, hogy hölgyek és különösen színésznők haját mesterien rendezni könnyű művészet. Valóságos sasszemekkel kell birni: megítélni egy perc alatt, hogy milyen genre-ű „coiffure” illik ehez vagy amához az archoz. Egy ügyes fodrász, különösen a szinpad lámpái elé hölgyeket tetszése szerint öt évvel fiatalabbá vagy idősebbé tehet.

Nem csoda tehát, ha a „hajművész” szeretett, becsült és becézett férfi. Ismerek egyet, a ki husz év óta minden vasárnapon a kliensnőjénél ebédel.

A színészek szintén nagyrabecsülik fodrászokat, ámbar sokan közülök a parókakészítőjüknek adnak előnyt. Legutóbb egy ebéd alkalmából, a hol mindenki kénytelen volt magának „fejet csinálni”, fölkerestem egy parókagyárost, aki az „Opera és a

Comédie-française szállitójának” nevezi magát cégtábláján, hogy parókat kölcsönözzenek tőle.

Első pillantásra így szólt:

— Önnek egy 1830-ki parókára van szüksége.

Nem mertem kérdeni, miért. Hihetőleg a külsőm élénken emlékeztet már ama korokra. Este elküldé a parókat, melyek ugyan megtette hatását. Halványan, hasonlítottam Alfred de Musset-hez.

— Tudja-e, mit kellene tennie? Megtartani a parókat!

— Megtartani, nekem?

— Miért nem? Nem is hiszi, hányan hordanak parókat. Egy kis idő múlva barátjai és ismerősei hozzá fognak szokni a változáshoz.

Akár hiszik el, akár nem: haboztam egy pillanatig. De mégis ellenálltam a kísértésnek, bohózatírói szeméremnél fogva, ami engem is meglep!... Aztán a paróka oly meleg volt, hogy a gondolat, e hajszitót egész életemen keresztül viselni, visszariasztott. Pedig az ember elvégre mindenhez hozzászokik. A színészek, akik minden este viselnek parókat, nem szenvednek miatta.

A régi Gymnase-ban mégis volt egy öreg, sok tehetséggel bíró színész: Numa, aki a parókáktól főfájást kapott. Egyik este egy darabban egy aggastyán szerepét játszotta és természetesen galambbősz hajju

forrást bőven ki fogják elégíteni az események.

**Andrássy táskája.**

A Házban Justh Gyula volt az első ember. Nyomban utána megérkeztek az al-elnökök, Rakovszky István és Návay Lajos. Az elnökség tagjai konferenciát kezdtek az elnök szobájában. Nemsokára megjelent köztük gróf Andrássy Gyula belügy-miniszter is, a ki hatalmas táskával járkált a folyosón. Az emberek meghökkenve nézik.

— Talán csak nem a választójogi javaslatot hordozza Andrássy?!

Az egyik függetlenségi képviselő meg is kérdezte, de a belügyminiszter válasz helyett elmosolyodott:

— Majd meglátjátok! — mondta.

De azért a beavatottak megnyugtatták az ijedezőket:

— Nem az általános választói jog!

Nagy élénkséget okoz a folyosón az interparlamentáris konferenciáról ma hazatérkezett képviselők csoportja. Délelőtt 10 órakor érkeztek meg, gróf Apponyi Albert nyomban felsietett a miniszteriumába, a képviselők pedig a Házba jöttek, a hol berlini kalandokat mesélnek. A legjobbat Halász Lajos mondta, a ki szédítő szürke redingotban jelent meg.

— A mint Berlinbe, utazóban, a porosz határt átléptük — beszélt — báró Uchtritz Amadé kiszólt a kalauznak:

— Hozzon be még egy vastag takarót.

— Mire kell az? — kérdeztem tőle.

— Az ember nem tudja... Jól be akarok takarózni...

Az emberek vigan kacagtak s csak Simkó József kérdezte ártatlan arccal:

— Mi ebben a vicc?

A karzatokon a nemzetközi büntetőjogi kongresszus hölgyei keltenek feltűnést. A karzatok zsufolásig megteltek különben is.

**A budget.**

Nagy érdeklődéssel várják a folyosón Wekerle Sándort, aki azonban nem mutatkozik a folyosón. A budget végszámaiban azonban már ismerik a folyosón. Ezek szerint

a jövő évi kiadások 155,572,490 K, összes bevételek 155,577,797 K, így a felesleg 48,069 korona.

A kiadások közt a beruházások

163,06 millió koronával szerepelnek. Ezekből 66,4 millió az államasutaknak jut. A kultuszárca budgetje 81, a közös kiadásoké 21 millió koronával nőtt. A rendes bevételeket a pénzügyminiszter 110,08 millió koronával magasabb összegben irányozza elő. Ezekből az egyenes adókra 6,2 millió, a fogyasztási adókra 36,7 millió, bélyegilletékekre 6,04, jogilletékekre 9,5, dohányjövédékekre 4,8, államasutakra 21,4, postára 5,2 millió korona jut. A folyosón álmélkodva kommentálják a számokat, melyekhez — senki sem ért.

**Az ülés megnyílik.**

Tizenkét óra jóval elmúlt, mikor Justh Gyula fölvonult az elnöki emelvényre. Harsány éljenzés fogadta a zsufolt padok közül. Az elnök a bejelentésekkel kezdte.

Elparentálta Hilberth Károly képviselőt, Oberschall Adolfot, a kuria elnökét és Falk Miksát, akik a szünet alatt meghaltak, bejelentette, hogy Chernel Gyula, Mecner Béla és Kovácsy Albert képviselők lemondtak mandátumukról, Szabó István, báró Sennyey Miklós, Solymossy Endre és Hlatky Schlichter Lajos a szünet alatt mandátumhoz jutottak, háró Bánffy Dezső két hónapi szabadságot kapott. Jelentette azt is, hogy Baresay Andor képviselő fegyvergyakorlatra vonult be, anélkül, hogy erre a Háztól engedélyt kapott volna. Az ügyet átadják a mentelmi bizottságnak.

Az elnök jelentései közben lépett a terembe Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert, akiket harsányan megéljeneztek.

**Wekerle felszólal.**

Nagy figyelem közben szólal fel fél egy órakor Wekerle Sándor miniszterelnök.

— Ez már — mondta — a harmadik előirányzat, melyet 6 betervezt. Ez számokban is feltűnteti az 6 kormányzati politikáját s a messzebb menő kritikára is lesz gondja. Az általános választói joggal kapcsolatban az egész vonalra kiterjedő szociális politikát tűzött ki maga elé. (Helyesítés.) Az állami alkalmazottak sorsának javítása új költségeket ró az államra most is, de most már befejezettnek is kívánja ezeket a kiadásokat tekinteni.

A miniszterelnök ezután áttér a költségvetésre, melyet már előzetesen ismertettünk.

## A magyar állam költségvetése.

**Másfél milliárdos budget. 48,000 korona felesleg.**

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter a következőkben ismertette az 1909. évi költségvetés előirányzatát:

**Alaki berendezés.**

Az 1909. évi állami költségvetési előirányzat alaki berendezésére vonatkozólag megjegyeztetik, hogy egyes a címek, rovatok, alrovatok és tételek berendezésében szükségessé vált lényegtelenebb eltérésektől eltekintve, csak annyiban tér el az 1909. évi költségvetés előirányzata az 1908. évi költségvetéstől, hogy az állami hivataloknál alkalmazott díjnokok nyugdíjainak felemelése, továbbá az állami tisztviselők, altisztek és szolgák, valamint a vármegyei alkalmazottak lakpénzeinek felemelése folytán előálló szükséglet, melynek egy negyedévre eső részlete 1908-ban a pénzügyi tárca átmeneti kiadásai között volt előirányozva: az 1909. évi költségvetési előirányzatban minden egyes alkalmazottra nézve az egész évi szükségletnek megfelelőleg az illető költségvetési címnél irányoztatik elő.

**Főbb eltérések.**

A jelen költségvetési előterjesztés főbb eltérései a következőkben ismertetnek:

A) A rendes kiadások 1,343,609,342 koronával vannak előirányozva, vagyis az 1908. évre törvényhozásilag engedélyezett 1,238,902,985 koronával szemben 104,706,357 korona emelkedést mutatnak.

Ebből az emelkedésből kerekszámban 56,600,000 korona esik a közgazdasági szempontból fontossággal bíró állami üzemek és üzem természetével bíró jövedéki ágazatokra, kiadásainak az emelkedésére, továbbá kerekben 7,300,000 korona esik arra, hogy az állami tisztviselők, altisztek és szolgák, valamint a vármegyei alkalmazottak lakpénzeinek felemelése folytán előálló teljes évi szükséglet a rendes kiadások között irányoztatott elő, míg 2,300,000 korona esik az állami hivataloknál alkalmazott díj-

parókat illesztett fejére, melyet még szép fekete természetes haj fődött. Rögtön a függöny felgördülése után kellett megjelenie a szinpadon, hol szerepéhez képest egy hölgygyel kellett társalognia.

Abban az időben az apró csinyek nagyon kedveltek voltak a színészek körében. Bressantnak, aki azokban remekelt, „eszmeje támadt”. Abban a pillanatban, midőn a függöny felgördítésére jelt adtak, a kullisszák közül a szinpadon álló Numához lépett és lerántva hirtelenül a parókat fejéről, így szólt hozzá:

— Egy kicsit könnyíteni fog rajtad!

Az „aggastyán” a következő percben pompás fekete hajjal jelent meg a csodálkozó közönség előtt. De Numa nem veszté el lélekjelenlétét.

— Grófné — mondá a színésznőnek — amint már szerencsém volt jelezni, atyám nyomban tiszteletét fogja tenni önénél.

Azzal köszönt és távozott.

A hajjal összefüggésben álló kis csinyekről szólva, emlékezem, hogy egy este a régi Folies-Dramatiques-szinházban egy fiatal színésznő, akinek egy, tehetségéhez nem méltó parányi szerepben kellett föllépnie, nemesak ezért, de azon okból is kétségbe volt esve, mert fodrásza nem jelent meg.

— Sohasem fogok szinpadra lépni coiffure nélkül — mondá.

Persze, hogy ez sem az igazgatónak,

sem a darab szerzőjének nem volt inyére. Ez utóbbi, aki barátom volt, megjegyzé:

— Képesnek tartom arra, hogy cserben hagy minket és csakugyan nem lép föl. El kellene háritanod e zavart! — szólt a szerző hozzám.

— Hogyan?

— Fésüld meg!

— Már mint én? De hisz nem értek hozzá.

— Bah! Elég hosszú ideje fordulsz meg a színházakban, hogy érts chez is. S aztán annyira szereted a csinyeket!...

Engedtem a kísértésnek. Boldog ifjuság!

— Hát isten neki! Kísértésük meg.

Levettem a kabátomat, fésüt dugtam a hajamba (akkor még volt) s azzal beléptem a fiatal hölgy öltözőjébe.

— Kisasszony, a fodrász! — szóltam, magamat bejelentve.

— Végre! Valóban ideje!...

Gyorsan helyet foglalt, peignoir-t dobott vállaira és átengedé nekem fürteit. Kezdtém kibontogatni azokat, miközben — nem minden nyugtalanság nélkül — kérdém önmagamtól, hogyan fogok kilábolni elmés módon e tréfából. A keresett ötlet azonban nem akart megvillanni.

— Fésüljen meg à la Marie Stuart! — mondá a színésznő.

— Ha úgy kívánja... De miért?

— A darabban egy amerikai nő szerepét játszom.

— Stuart Mária angol nő volt és nem amerikai.

— Bah! Amerikai vagy angol, ez jóformán mindegy, minthogy a nyelv ugyanaz.

— Csakugyan...

S kezdtem tovább bontogatni a haját, várva a mentő eszmét, mely nem akart megjelenie. Csodáltam a fiatal hölgy türelmét. Nem szólt semmit, csak a pillantásai váltak mindinkább kérdőjelekké. A választékhoz nyultam, de ott sem boldogultam. Jobbról balra, balról jobbra ráncigáltam a haját. A kis színésznő néma maradt és mosolygott.

Hirtelenül megszólalt a csengetyű, jelezve, hogy az új darabra kerül a sor. A hölgy kikapta kezemből a fésüt, mesés gyorsasággal hozva rendbe a haját és pedig föllötte tetszetősen.

— Mondhatom, ön nagyon keveset ért ehhez a mesterséghez! Csakhogy, lássa Blum ur, ha az ember tréfára adja a fejét, a csinyt tréfásan is kell befejezni. Nem ajánlom, hogy ön ezt fölvegye egyik darabjába. Nem sikerült!

Még így ritkán föztek le.

Soha sem dicsekedtem e történettel és óvakodtam elbeszélni barátomnak, a szerzőnek.

**Ernest D.**

nokok és napibéres szolgák illetményeinek a felemelésére, továbbá a szolgák ruhailletményeinek a rendezésére.

Ezen felül keresztszámban 1.835,000 korona emelkedést idéz elő a m. kir. honvédségnél, csendőrségnél és az állami lővérszintezeteknél alkalmazott havidijasok, gyakoronokok és hadapródok illetményeinek a felemelése, 377,000 koronát pedig a honvéd- és méneskari legénység helyzetének javítása, úgy, hogy a rendes kiadások emelkedéséből 36.294,357 korona az az összeg, mely az egyes tárcák fokozódó szükségleteinek a kielégítésére esik.

#### Száztizmillió emelés.

A rendes bevételek 1.393,785,695 K.-val, vagyis az 1908. évre törvényhozásilag megállapított 1.283,705,132 koronával szemben 110,080,563 koronával magasabb összegben iránnyoztatnak elő.

#### A mérleg.

Az 1909. évi előirányzat mérlege következőleg alakul:

1.343,609,342 korona rendes kiadásokkal szemben 1.393,785,695 korona rendes bevétel áll, vagyis a rendes kezelésnél 50,176,353 korona fölösleg mutatkozik.

Ellenben a rendkívüli kezelésnél 212,120,565 korona átmeneti és beruházási kiadással 161,992,281 korona rendkívüli bevétel áll szemben, vagyis 50,128,284 korona hiány jelentkezik.

Együtvéve a rendes és rendkívüli kezelést: 1,555,729,907 korona összes kiadással 1.555,777,976 korona bevétel áll szemközt, vagyis végeredményben 48,069 korona felesleg mutatkozik.

#### Közös és katonai terhek.

Az udvartartás 11.300,000 korona. Kabinetiroda 184,416 korona. Közös kiadások 86.760,838 korona, ami tavalyhoz képest 2.117,377 korona emelkedés. A honvédség több szükséglete 5.458,352 korona és a csendőrségé 1.638,046 korona.

#### A pénzügyminiszterium új bevételei.

Egészben véve 77,968,449 koronával nőnek a bevételek a pénzügyminiszteriumban.

A lényegtelenebb eltérésektől eltekintve, a múlt évek kivetési eredményeinek átlaga s az 1907. évi zárszámadási eredmények számbavételével, az egyenes adók és földtehermentesítési pótlékok s várható bevételek összege 6,237,000 k.-val magasabban lettek előirányozva. A fogyasztási és italadókból eredő bevételek pedig az új szeszadótorvényről várható eredményeket is tekintetbe véve: összesen 36,716.000 koronával voltak felemelhetők.

A megelőző évek zárszámadási eredményei s az 1908. évre várható bevételi alakulások számbavételével emeltettek a bevételek a bélyegnél 6,044.000 k.-val, a jogilletékeknél 9,573.000 k.-val s a díjaknál 89.400 k.-val. A dohányjüvedék bevételei 4,850.000 k.-val magasabban irányoztattak elő az osztrák dohányjüvedék részére beváltott dohányeladási árának megtérítéséből várható összeg emelkedése, valamint a belföldi eladás és a dohány-kisárusok haszonbérének növekedése folytán. A sójüvedék bevételei 671.205 koronával emeltettek a belföldi sóeladásnak s a marhasó eladásnak várható fokozására való tekintettel.

Az állami vasgyárak bevételei 7,044.000 koronával emelkednek az üzem fejlődése folytán s emelkednek a bevételek a kőszénbányászattal 5,259.846 koronával, a kiadások előirányzatának megfelelően. Emelkednek továbbá a bányailletékek címén várható

bevételek 83.500 koronával a tényleges eredmény alapján s több bevétel várható az állami nyomdánál 476.349 koronával az üzem fejlődése arányában — a budapesti állami hidaknál 81.943 koronával a hidakon való átkelés után befolyó bevétel fokozódása folytán, — az állami ingóvagyonnal 73.167 koronával, a Ruma-Klenaki helyiérdekű vasút elsőbbségi részvényeinek osztaléka folytán s végül aztán a különféle bevételeknél 731.402 koronával, mert bár az osztrák-magyar bank tiszta jövedelméből való részesedés csökken; viszont a zárszámadási eredmények alapján emelkedés várható az állami követeléseknél és a közigazgatási hatóságok által kiszabott kihágási büntetéspénzekből befolyó összegnél.

## EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

**Egyházgazdasági ülés.** A debreceni ref. egyház gazdasági bizottsága szeptember hó 24-én, délután 3 órakor, az egyház tanácstermében ülést tart. Tártyak: folyó ügyek.

**A püspökválasztás.** Debrecen város közönsége, sőt az egész tiszántúli református egyházkerület lázas izgalomban várta a mai napot: szeptember 23-ikát, mikor az augusztus 19-iki püspökválasztásból eredő pótválasztás — mely azóta nagy hullámokat vert fel széles körben — Eröss Lajos, a debreceni főiskola theológiájának tanára és Dicsőfi József lelkész, egyházkerületi főjegyző között el fog dőlni. A püspökválasztásra beérkezett szavazatok felbontását ma délelőtt kilenc órakor kezdik meg a kollegium disztermében. A szavazatbontó bizottság elnöke gróf Dégenfeld József, a tiszántúli református egyházkerület főgondnoka.

## Új főherceg a várban.

### Károly Ferenc József nálunk.

#### A legújabb nemzeti vívmány.

A király ezidei ittlétének meglesz a nyoma. A főváros egy darab udvari étellel gyarapodik, kapunk egy fiatal főherceget, akinek a királyi várban lesz udvartartása és itt marad József főherceg is, aki maga palotájába vonul vissza.

A fiatal főherceg: Károly Ferenc József. Most a veszprémi hadgyakorlatokon tünt fel az ifjú királyi herceg, akinek alakját a trónörökös kíséretében látták legsűrűbben. Dragonos főhadnagyi ruha feszült rajta és igen gyakran beszélt magyarul.

Károly Ferenc József még ez év folyamán jön ide lakni a magyar fővárosba. A királyi várból József főherceg átmegy a közelben levő főhercegi palotába, hogy helyet adjon a fiatal rokonának, akinek már most rendezik be a lakosztályát.

József főherceg még október folyamán kihurokolódik és november elsején már Károly Ferenc József lesz új lakója a várnak.

Politikai körökben azt suttozzák, hogy a szimpatikus, magyar nevelésben részesült királyi herceget Wekerle Sándor miniszterelnök közvetítette ide hozzánk. A főherceghez közelálló csodálják Károly Ferenc József szellemi képességeit és azt az érdeklődést, amelyet a fiatal királyi herceg a közügyek iránt tanusít. Károly Ferenc József egyébként tiszta kiejtéssel és nagy szeretettel beszél magyarul.

## Bogdanovicsot megválasztották.

Karlócáról jelentik: A radikálisok konferenciát tartottak, amely éjjel után fél 2 órakor ért véget. Dr. Musicki Döme, valamint Tomics Jasának sikerült Mihajlovics csoportjából tiz képviselőt átpártoltatniok. A szavazásnál fél 2 órakor jelen volt 35 képviselő, kik közül 24 Bogdanovicsra szavazott.

Tegnap délelőtt 10 órakor nyitotta ismét meg az ülést Gyurgyevics Miklós. Nyomban megkezdődött a szavazás zárt ajtók mögött. A szavazás eredménye:

**Bogdanovics** Lucian **39**

**Nikolics** Miron **25**

szavazatot kapott. Az elnök nyomban jelentést tett a királyi biztosnak, aki kijelentette, hogy az eredményt jóváhagyás végett a király elé terjeszti.

## Hajdu vármegye tiltakozik!

### Az állandó választmány ülése.

#### Közgyűlés előtt.

#### Az új megyeháza.

Tegnap délelőtt Hajdu vármegye állandó választmánya ülést tartott, melyen a 28-iki őszi közgyűlés szövegére kerülő tárgysorozatot tárgyalták. Tegnap számunkban már jeleztük, hogy melyek lesznek az őszi közgyűlés tárgysorozatának főbb pontjai. Az állandó választmány gyűlése, melyen ezeket tárgyalták, épp ezért igen érdekes és fontos volt.

Az ülést tiz órakor nyitotta meg Wessprémy Zoltán főispán elnök. Pákozdy Sándor vármegyei főjegyző részletesen ismertette Szabolcs megyének Hajdu megye feldarabolása iránt indított akcióját. A főjegyző ismertette egyben azokat az intézkedéseket, melyeket Kovács Gyula alispán tett Szabolcs vármegye merényletének megsemmisítése iránt.

Az állandó választmány helyeslőleg vette tudomásul az alispán intézkedéseit s maga is elhatározta, hogy a legmesszebbmenő védő intézkedések megtételét fogja a közgyűlésnek javasolni.

Az új vármegyei székház felépítése ügyében az állandó választmány tudomásul vette az építő bizottság ismeretes állásfoglalását, melylyel Jámber és Bálint cég tervét ajánlja elfogadásra. A vármegyei székház építési költségeire tervbe vett két százalékos pótdadót elfogadta a választmány s a költségek további differenciáját terv szerint, a belügyminisztertől kérni javasolja.

Több kisebb ügy elintézése után a további tanácskozást szombatra halasztotta el a főispán.

## Debrecen kövezése.

### Mindig a régi.

#### Sohse jó.

Ha úgy visszamenőleg fellapozgatnánk lapunk régebbi számait, sok olyan cikket lennénk benne, amelyekben Debrecen kövezési rendszere és rossz kövezése ellen szóltunk fel.

Elmondjuk, hogy ezen a téren föl-  
több siralmas állapotok uralkodnak a ma-  
gyarság camporiumában. Debrecennel, — ha  
kell — szeretünk eldicselkedni, de — sajnos  
— a haladásával már kevésbé tehetjük ezt.

Sok más komoly reorganizációt váró  
kérdés mellett most újra csak a kövezésre  
térünk vissza. Lehetetlen figyelmen kívül  
hagyni azokat a mizerábilis állapotokat, a  
melyeket e téren lépten-nyomon tapasztalni  
lehet.

Eltekintve attól, hogy még Debrecen  
főterén is, a hol úgy, a hogy, még is a  
legtűrhetőbb a kövezés, sok a kifogásolni  
való, a mellékutakon ez egyszerűen vissza-  
taszító. Az egyikén kavics, a másikon kő-  
törmelék, a harmadikon urasági utcákról  
levetett, elhasznált, kikapott kődarabokból  
gidresen-gödrosen összetákolt s csak úgy  
kegyelemből kiszorított kövezést találunk.

Debrecen kereskedő és iparos világa,  
de egész közönsége ezeket és ezeket fizet  
a nagy pótdadó mellett kövezési vám címén  
a nélkül, hogy modern, a kor igényeinek,  
Debrecen haladásának, a nagy forgalomnak  
szükségszerűleg megfelelő kövezetet és en-  
nek beállításánál fokozatos rendszert lelnék.

A városházán is belátják ezt, de sze-  
retnek azzal érvelni, hogy a város régen  
kivánatos, helyes kövezésére csak ak-  
kor kerülhet sor, ha a vízvezeték készen  
van. Mert a vízvezetékhez fel kell szedni az  
utcák kövezetét s nagyon bajos s költséges  
lenne, ha a nagy áldozattal lerakott moder-  
nebb kövezetet kellene a vízvezeték miatt  
felszedni.

Hát ez az indok nem állhat fenn.  
Annyival kevésbé, mert ugyanez volt az  
indok husz év előtt, pedig azóta még a mo-  
dern kövezetet is reperálni kellett volna há-  
romszor-négyszer. És ugyanez lesz az in-  
dok négy év múlva is, amikor még mindig  
nem lesz Debrecennek vízvezetéke. Pedig  
akkor a modernebb kövezetet újra csak ja-  
vitani kellene.

Nem ezen mulik. Más oka van. A he-  
lyes érzék, a vele járó akaraterő, áldozat-  
készség hiányzik. Pedig ha a közterhektől  
sújtott lakosság ilyen irányban is látná a  
haladás jelét, szívesebben hozná áldozatát a  
köz javára s nem borzongana annyira a csak  
egy-két százalékos pótdadómeléstartól sem.

Debrecen mai kövezete nemcsak a jó-  
ízlés és szép érzék rovására esik, de sok  
tekintetben veszedelmes is. A félkör alakban  
lerakott s mellettük árokszerűleg kikövezett  
utak a közlekedés biztonságát veszélyezte-  
tik. Esős, sáros, sikos időben emberek, álla-  
tok potyognak az ilyen utakon s a balesetek  
ismétlődéséhez erősen hozzájárulnak.

Éppen azért nem ártana, ha a köve-  
zési programmon erős korrekciót csinálná-  
nak illetékes körökben s valamennyire így  
is bizonyosságát adnák, hogy törődnek a nagy  
közönség érdekével.

Végre is csak kell már csinálni itt is  
valamit, nehogy a jó nép kedve teljesen el-  
menjen a fejlődés javára szánt pótdadótól.

## VÁROSHÁZA.

A városi tisztikar fizetésének ügyét  
Márton Imre és a törvényhatósági bizottság

több tagja megfelelt. Nem érdektelen,  
hogy a fizetés felemelés ellen beadott feleb-  
bezést aláírta Dr. Ujfalussy József is, aki  
pedig a fizetésrendezés tárgyalásakor külön  
kérvényben kérte a saját fizetésének fel-  
emelését.

A városi tanács ülése. A városi ta-  
nács tegnap a városháza kistanácsstermében  
Veesy Imre főjegyző elnöklete alatt ülést  
tartott, melyen kisebb folyó ügyeket intéz-  
tek el.

## A rendőrség üzenete.

Debrecen lakóinak.

Szigoru vizsgálat lesz.

Óvintézkedések a kolera ellen.

Debrecenről nem messzire,  
Máramarosszigetről, ugyanonnan,  
ahol most a debreceni szintársulat  
nyári állomását s éppen utolsó  
előadásait tartja, borzalmas hírt  
hozott a táviró. Azt adja tudtul,  
hogy koleragyanus halálozás tör-  
tént, még pedig egyszerre két  
esetben is.

A hír természetesen alármi-  
rozta a városok rendőrségeit s  
egyszerre mindenütt a legszigorubb  
intézkedéseket teszik, hogy a köz-  
tisztaság tekintetében kifogás ne  
állhasson elő s ezzel egyik fon-  
tosabb óvintézkedést tegyék meg  
a fenyegető kolera ellen.

Végh Gyula rendőrfőkapitány  
sem maradt el s tegnap már ő is  
kiadta az utasítást az óvintézkedé-  
sek egyrészének foganatosítására.

Rendelete kapcsán ma reggel  
már husz rendőr indul utnak és  
elmennek utcáról utcára, házról  
házra s a főkapitány nevében  
figyelmeztetnek minden háztulaj-  
donost, hogy nyolc nap alatt min-  
den állati hulladéktól tisztítsák  
meg udvarukat; az ürsekeket  
— ott, ahol emésztő gödrök van-  
nak — tisztítsák ki, mert nyolc  
nap múlva megindulnak a hatóság  
emberei, akik minden udvaron  
vizsgálatot tartanak és ahol ki-  
fogást találnak, ott a ház tulajdo-  
nosa, vagy ha ez a lakó hibájából  
eredt, a lakók ellen a legszigorubb  
eljárást teszik folyamatba.

## UJDONSÁGOK.

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Va-  
sárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6.  
Főiskolai anyakönyvtár (Colégium) nyitva Vasárnap  
kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai  
muzeum (Colégium) nyitva vasárnap d. e. 10-12.  
— Városi muzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden  
szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. —  
Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden  
szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Gőz-  
tanszermuzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden  
szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Zenede  
Cspó-utca 20. — Tornaosarnok. Péterfia-utca 76. Kéz-  
űgyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda-  
és Szombat d. u. 2-5. Siketnéma tanintézet. Csapó-u.  
Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanin-  
tézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági  
tanintézet.) Vegyhírszerleti állomás. (Pallagi gazdasági  
tanintézet.) Közkórház. Péterfia-u. végén, betegek d. u.

2-4-ig látogathatók. Női klinika. Attila-tér. Gyermek-  
menhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Péter-  
fia-u. Vizgyógyintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár.  
Attila-tér. M. A. V. műhely Állomás. István malom.  
Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefé-  
gyár. Miklós-u. végén. Gebauer érokoporsó gyár. Ho-  
mókkert. Erőtakarmánygyár Margit fürdőtelep.

\* Kinevezés. A debreceni kir. ítélő-  
tábla elnöke dr. Majerszky Jenő debreceni  
lakos ügyvédjelöltet, a debreceni törvény-  
székhez történt beosztással, díjtalan jog-  
gyakornokká nevezte ki.

\* Brit ujságírók Debrecenben.  
Mult heti számunkban megírtuk,  
hogy a Magyarországon időző nyolc  
előkelő angol ujságíró Debrecenbe  
érkezik. A brit ujságírók ma éj-  
szaka a két órai vonattal érkeztek  
Debrecenbe. Király Gyula városi  
gazdasági tanácsos és Roncsik Ala-  
jos főszámvevő egész Budapestig  
eléjük utaztak. A brit ujságírók,  
kik valamennyien előkelő, mező-  
gazdasági szakírók, ma kirándul-  
nak a Hortobágyra, a gazdasági  
akadémiába és általában a város  
nevezetességeit különösen mező-  
gazdasági szempontból meg fogják  
tekinteni.

\* A parasztpárt a királyhoz. A  
magyarországi parasztpárt vezetősége teg-  
nap előtt Békéscsabán közgyűlést tartott,  
melyen tiltakoztak a pluralis választói jog  
érvénybe lépése ellen, egyben pedig elhatá-  
rozták e hó folyamán ötven választókerületi  
közgyűlést tartanak Békés, Árad, Csanád,  
Csongrád és Bihar megyékben. Végül pedig  
a királyhoz táviratot küldtek, melyben kér-  
ték a királyt, hogy a kormány pluralitást  
tartalmazó javaslatához ne járuljon hozzá.  
A Békéscsabán feladott távirattal azonos  
táviratot küldött a balmazújvárosi parasz-  
párt is.

\* Pénzüntézeteki tisztviselők szer-  
vezkedése. A pünkösdi debreceni kongressz-  
sus nyomán az egész országban megindult  
a pénzüntézeteki tisztviselők szervezkedésére  
irányuló mozgalom. Legutóbb megalakult  
a Jásznagykunszolnokmegyei Pénzüntézeteki  
Tisztviselők Szövetsége.

\* Megrugta a ló. A közeli  
Nagycsere pusztán súlyos szeren-  
csétlenség történt tegnap reggel.  
Srága András 11 éves iskolás fiút  
egy ló úgy halantékon rugta, hogy  
oly súlyos sérülést szenvedett, hogy  
gyógyulása több hetet fog igénybe  
venni. A kórházban gyógykezelik.

\* Peres ügyekben utmutató. Dr.  
Ujlaki Géza volt debreceni, jelenleg fővá-  
rosi ügyvéd ily című népszerű munkájának  
első kiadása több ezer példányban elfogyott,  
annak második kiadása most jelent meg  
Grill es. és kir. udvari könyvkereskedés  
(V. Dorottya utca 2.) kiadásában. A könyv  
célja az, hogy a jog ezer féle utvesztője  
között biztos vezérfonalat nyújtson. E cél-  
jának meg is felel. Nem a törvények pusztá  
szövegét, nem a rideg paragrafusokat tar-  
talmazza, hanem azoknak mély tanulmányra  
valló, alapos ismerete alapján, szemügyre  
véve az ügyes-bajos ember igényeit, egye-  
nesen megmondja az olvasónak, mit tegyen  
a különböző peres ügyekben, hova forduljon  
s mitől óvakodjék. A könyv közérthető  
nyelven, oly módon, hogy éppen azokra  
a kétségekre felel meg, amelyek egy nem  
jogász ember fejében felmerülhetnek, —  
elmondja a peres ügyekben szükséges al-  
talanos tudnivalókat, az eljárást az iparbiró-  
ságok előtt, a 40 koronát meg nem haladó

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szinszappana

ügyekben, a sommás eljárást járásbírósa-  
goknál, a cselédügyekben, a gazdasági  
munkásügyekben, a kihágási ügyekben, a  
végrehajtási ügyekben, — továbbá elmondja  
áttekinthetően, mily bélyegek szükségesek a  
leggyakoribb peres ügyekben, okiratoknál  
és jogügyleteknél, hasznos tájékoztatást nyújt  
a tanu és szakértői díjak felől, az ingyene-  
s jogvédelem különböző eseteiről s közli  
a fővárosi legfontosabb hatóságok és bi-  
róságok címeit, — minek a fővárosba  
utazó vidéki ember is jó hasznát veheti.  
Ez az első könyv, mely ily terjedelemben  
világos, áttekinthető képet nyújt az összes  
polgári és munkás ügyekben követendő el-  
járásról. A tartalmas könyv ára csak 1 ko-  
rona 40 fillér.

\* **Mikor lesz a szüret?** A Csige  
kerti birtokosság huszadikán tartotta ülését,  
amelyen egyhangulag hozott határozatával  
kimondotta, hogy a Csigekertben október  
elsején és másodikon tartják meg a szüretet.

\* **Ellopott felöltő.** Goldstein József  
hajduböszörményi kereskedőtől Debrecenben  
a Pesti utca 2. számú ház előtt G. I. mo-  
nogrammos felöltőjét ismeretlen tettes el-  
lopja. A rendőrség keresi a tolvajt.

\* **Kellemetlen éji látogató.** A rend-  
őrség bünygyi osztályán panaszt tett tegnap  
Erdős Imréné Nagy József telepi lakos,  
szomszédja ellen, ki éjszakán idején be-  
akart hatolni lakásába, hogy feleségét onnan  
kiburocolja. Miután a kellemetlen éji lát-  
ogatót elutasították, betörte a ház ablakait.  
A rendőrség az eljárást megindította.

\* **Mindenféle nyomtatványt,**  
eljegyzési kártyát, meghívókat, je-  
lentéseket, könyveket, falragaszok-  
kat, irodai nyomtatványokat olesón  
és izlésesen készíti a Debreceni  
Ujság nyomdája. Megrendelések  
lapunk kiadóhivatalába intézendők.

\* **Bardot Gaszton** francia nyelvisko-  
lája október 1-én nyílik meg József kir.  
herceg utca 42. sz. a. Beiratkozás naponta  
4-5-ig. Tandíj 20 korona.

\* **Ma van utolsó napja** a lejárt kö-  
vetelések bejelentési idejének. A holnapi  
naptól megszűnik az a kedvezmény, amelyet  
az új végrehajtási törvény azok számára  
biztosít, kik adósaikat a holnapi napig be-  
jelentették. A bejelentéshez szükséges iver-  
kaphatók **Aczél Henrik modern antiqua-  
riumában**, ahol a kiállítás és felbélyegzés  
dolgában felvilágosítással is készséggel szol-  
gálnak.

\* **Debreceni Zander gyógyintézet**  
Piac-utca 59. Telefon 389. Teljes fizikális  
gyógyberendezés. Főbb javulatok: Idült  
gyomorbeláttonia, székrekedés, elhízás, kösz-  
vény, csusz, idegszabák (ischias stb.). Csont-  
törések és egyéb sérülések után visszama-  
radt mozgászavarok. Érelmeszesedés, sziv-  
bajok, bronchialis asthma, neurasthenia, bé-  
nulások. Gyenge testalkatu gyermekek fej-  
lesztése. (Zander módszerével.) Gerincelgör-  
bülések. Forró lég fürdők. Villamosítás. Az  
órak beosztása: Férfiak d. e. 12-1-ig és  
d. u. 6-7-ig. Nők d. e. 11-12-ig és d. u.  
5-6-ig. Gyermekek d. u. 4-6-ig látogat-  
hatják. Dr. Szász Adolf orvos.

\* **Utazó bőröndök.** Nyulszőr puhely  
könnyű kalapok 2-50-ért, fiu és férfi szalma  
kalapok 1 koronáért. Hosszu száru női keztyű  
29 krajcárért kapható, a Nyakkendő király  
volt helyiségében Stern F. főposta mellett.

\* **Bármely iskola** részére füzet, író-  
és rajzszerszükségletét legolcsóbban besze-  
rezheti **Thaisz Arthur papírkereskedésében**,  
Bika-szálloda mellett.

## Hulla a kukorica között.

### Gyilkosság a tanyán.

Sátoraljaujhely, szept. 22.

Sátoraljaujhely egyik közel  
fekvő tanyáján, vadállati kegyet-  
lenséggel elkövetett gyilkosság tör-  
tént, melynek áldozata egy Davala  
Anna nevű munkás asszony, hőse  
pedig Lukács János kőmivessegéd.

A tanyán pár nap óta javában  
folyik a kukoricatörés, miben Da-  
vala Anna is segédkezett. Davala  
Anna elvált asszony, ki mióta  
egyedül élte világát, kissé kicsa-  
pongó életet élt. Egyik barátja volt  
neki Lukács János kőmivessegéd  
is, kivel meglehetősen szoros viszony-  
ban volt.

Ma reggel egész vígan, mint  
rendesen szokta, kezdett a munká-  
hoz Davala Anna. A többi mun-  
kástól távol, nótázva törte a kuko-  
ricát. Egyszer azután hirtelen el-  
hallgatott a nóta ajkán. Megjelent  
mellette Lukács János és ott a  
kukoricaföldön heves feltékenyke-  
dési jelenetet rögtönzött.

— Hagyj engem dolgozni! —  
kiáltott az asszony a dühös kőmives  
legényre, mire ez vérben forgó  
szemekkel közelebb ugrott hozzá  
és megragadta karját:

— De nem hagyjak ám! Halj  
meg, nyomorult teremtés!

Ezzel kirántotta kését és a ha-  
lálra rémült asszonyt földre teperte  
és elmetesztette a nyakát. Davala  
Anna pár órai kínlás után el-  
vérzett és meghalt. Gyilkosa a tett  
elkövetése után elmenekült a kuko-  
rica-földről.

Davala Anna vértócsában fekvő  
holttestére délben akadtak rá a  
munkások. Gyilkosát sikerült a  
csendőröknek elfogni és letartóztatni.

## TÁVIRATOK.

### Kik a néppárti delegátusok?

Budapest, szept. 22. A néppárt ma  
értekezletet tartott, melyen kijelölték azokat  
a tagokat, kik a delegáció ülésén részt  
vesznek. Ezek: Buzáth Ferenc, Majláth  
György, Rakovszky Béla, Zborai Miklós és  
Szmrecsányi György.

### Toselliné villát vett.

München, szept. 22. Toselliné a bodeni  
tó mellett villát vásárolt, melybe még e  
héten be fog hurokolni ujszülött leányával.

### Nemzetiségiek és a delegáció.

Budapest, szept. 22. A nemzetiségi  
képviselők mai értekezletükön elhatározták,  
hogy két rendes s egy póttagot küldenek a  
delegációba. Egyben meg is jelölték Polit  
Mihály, Lukács László és Hodzsa Milán  
személyében. Azon esetben, ha nem veszik  
figyelembe a delegációban a kiküldött nem-  
zetiségieket, akkor az összes nemzetiségi  
képviselő a többi viselt tagságairól lemond.

### Horvát delegátusok.

Budapest, szeptember 22. A horvát  
képviselők ma délután értekezletet tartottak,  
melyen Durkal Medakevics Bogdan, Borics  
és Vinkovics képviselőket rendes, Popovics  
Dusánt pedig póttagul jelölték a dele-  
gációba.

### A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, szeptember 22. A pénzügyi  
bizottság ma ülést tartott s a költségvetést,  
különösen a választási jog reformja alapján  
behatóan tárgyalta.

### A képviselőház ülése.

Budapest, szept. 22. A képviselőház  
további ülésén a jövő évi költségvetést ki-  
adták a pénzügyi bizottságnak. Wekerle  
kérte a Ház ülésének elnapolását. Mezőfi  
88 interpellációt terjesztett a miniszterek  
elő és kérte az elnököt, utasítsa a minisz-  
tereket 30 napon belüli válaszára. Elnök  
megállapította a legközelebbi ülés napirend-  
jét s az ülés véget ért.

### Érsekujvár Rákóczi ünnepe.

Érsekujvár, szept. 22. Október 15-én  
a város Rákóczi emlékünnepeket rendez,  
melyre a kormány tagjait is meghívta.

### Elzúllott katonatiszt.

Szabadka, szept. 22. Az itteni rendőrség  
letartóztatta Miesner Rudolf ügynököt,  
ki több gazdától azon ürügy alatt vett fel  
pénzt, hogy ő az építendő tanyai iskolák  
kijelölője. Miesner évekként ezeltől szimpati-  
kus huszártiszt volt, azonban egy olasz  
asszony miatt összetűzött egy főherceggel,  
minek következtében neki távoznia kellett a  
hadsereg kötelékéből. Azóta teljesen elzúll-  
tott és bekerült a szabadkai szegényházba.  
Onnan megszökött s így követte el csa-  
lásait.

### Eulenburg szabadlábbon.

Berlin, szept. 22. Eulenburg herceget  
betegségére való tekintettel ma szabadlábba  
helyezték.

### A francia külügyminiszter a békéről.

Páris, szeptember 22. Jura kerület mu-  
tualista egyesületének ünnepélyén Pichon  
külügyminiszter beszédet mondott, amely-  
ben kifejtette, hogy a kormány Francia-  
ország elejének és méltóságának megfelelő  
békét kíván. Az összes uralkodók és állam-  
fők kijelentése szerint semmi sem veszélyez-  
teti az európai békét. Az egyes csoportosul-  
ások csak az egyensúly biztosítására irán-  
nyulnak. Franciaország ügyes marokkói  
politikája nem szenvedett vereséget annál  
inkább, mert e politikát Európa általános  
érdekei vezérlik.

### Csernovicz város jubileuma.

Csernovicz, szept. 22. Tegnap és ma  
ünnepelték a város fennállásának 500 éves  
jubileumát számos külföldi vendég jelen-  
létében.

### A pestises hajó.

Trieszt, szept. 22. Az Erzherzog Franz  
Ferdinand gőzös fertőtlenítése után a hajó  
raktárhelyiségében 150 döglött patkányt ta-  
láltak. Az egészségügyi közegek konstatal-  
ták, hogy a patkányok megfuladás követ-  
keztében pusztultak el. A patkányok hulláit  
bakteriológiai vizsgálatnak fogják alávetni  
annak a megállapítása végett, hogy meg-  
voltak-e fertőző pestisbacillusokkal. A  
másik pestisbeteg matróz állapota tegnap  
este rosszabbra fordult.

Kiválóságokról ismert, killitáso-  
kon is első díjakkal jutalmazott  
elsőkézből, feltétlen  
jótállással árusítjuk.

**borsajtóinkat Péterfia-utca 73. sz. alatti rak-  
tárunkon**

**„Debreczeni vasöntőde és Géplakatosság“.**

**A függetlenségi párt értekezlete.**

Budapest, szept. 22. A függetlenségi és 48-as párt ma délután értekezletet tartott Kossuth elnöklésével. Szentiványi Árpád üdvözölte Kossuthot súlyos betegségéből való felgyógyulása alkalmából. Kossuth meghatottan köszönte meg az üdvözlést és kijelentette, hogy ebben a nehéz időben őt mindenki elhagyta, csak a pártja maradt. Továbbá kijelentette, hogy aki őt pártolja, az a hazát támogatja. Azután elparentálta Hilbert Károly elhunyt győri képviselőt s egyben üdvözölte Hlaskyt, az utódát. Büszkeséggel emlékezett meg Apponyi Albert grófnak az interparlamentáris konferencián tanúsított magaviseletéről. Apponyi — úgy mond — nemcsak az ország, de a 48-as párt büszkesége is. Ugron Gábor a 48-as párt delegátus tagjainak névsorát olvasta fel, amit egyhangulag elfogadtak. Az ülés ezzel véget ért.

**Meggyilkolt gyógyszerész.**

Szatmár, szept. 22. Eisdorfer Károly avas-felső-falusi gyógyszerészt lakásán halva találták. Bűntéy áldozata lett.

**Osztálysorsjáték.**

Budapest, szept. 22. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 25,000 koronát nyert: 34345. 10,000 koronát nyert: 26586. 5000 koronát nyertek: 53 12610 84686. 2000 koronát nyertek: 6273 7739 7995 13912 15629 18469 25285 29198 29848 35513 35944 38840 38527 44195 50472 52478 58605 63754 65959 76454 81276 91338 92119 96951 100718 104390 109961 110840 121303. 1000 koronát nyertek: 562 1656 3850 7891 11831 17224 19152 19884 21019 25970 26278 26737 28170 20548 32707 34097 36687 37905 40737 41118 42454 45058 46039 49625 51688 52396 56309 71640 71961 73433 73593 77668 78596 81669 86698 87634 90866 90878 92879 93016 101291 106631 108357 112325 115717 119250 1220025 123057 123523. 500 koronát nyert: 16 754 1046 3387 7069 7698 10366 12086 14895 18281 21074 17036 12547 21168 22472 22700 22849 25740 26363 27664 30737 34088 34384 34482 40079 43374 44606 46184 47108 49370 49862 51820 52368 52843 53861 53836 54724 56608 57451 57892 65761 66009 66857 68797 59657 70020 70640 72640 76841 76150 77359 77807 78091 78146 89049 90041 91910 93709 95807 97253 99256 100997 103257 109666 112899 113009 113565 113153 116496 117148 118884 120510 121561 124663 114685.

**TÖRVÉNYKEZÉS.****Az agyongázolt gróf.**

Saját tudósítónktól.

Budapest, szeptember 22.

A múlt hónap 23-ikán halálos végű elgázolás történt a Havas utcában. Egy motorkerékpár elütötte gróf Vay Lajos fővárosi napidijast, aki a szenvedett sérülések következtében másnap meghalt. A motor vezetője, Mikolai Pál tizenhét éves mechanikus inas nyomban jelentkezett a IV. kerületi rendőrkapitányságon, ahol a kihallgatás után letartóztatták. Gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt indították meg ellene az eljárást az ügyészség vádiratot adott ellene s a büntetőtörvényszék mára tüzte ki Sarkány Lajos elnöklésével a főtárgyalást.

A vádlott az elnök kérdéseire részletesen elmondta a szerencsétlenség történetét. A Turul-udvarban Rosner Sándor műhelyében javították a motort s mikor elkészültek a munkával, ráült, hogy kipróbálja. Végig ment a Váci-utcán, majd a Dunaparta fordult s a Duna-utcán keresztül a Váci-utca felé. A Havas utcában, ott, ahol betorkollik a Szerb-utca, a motor előtt az utca közepén ment a gróf. Ujságot olvasott s annyira

elmerült az olvasásban, hogy ügyet sem vetett a túlkölésre.

Az elnök: Hány lépésről adott jelt?

A vádlott: Először körülbelül száz lépésről. Azután husz lépésnyi távolságban ismét túlkölt, a mire figyelmessé lett a gróf és ki akart térni. Mikor azonban jobbra tért, én is jobbra akartam kitérni, arra azután balra fordítottam a kormányt, de szerencsétlenségre ugyanakkor a gróf is balra ugrott. Csak a bal karjába ütököttem. Ő azonban elvesztette az egyensúlyt és hátrazuhan az aszfalton.

— Maga megállította a motort.

— Igen. Azután hazamentem és önként jelentkeztem a rendőrségen.

A vádlott kihallgatása után a behívott tanukra került a sor. Elsőnek gróf Vay Józsefnét, az elhunyt édesanyját szólította be az elnök.

— Szenvedett a szerencsétlenség következtében anyagi kárt — kérdezte az elnök?

— Egyetlen gyermekem volt, ez egyedüli, aki öreg napjaimban támogatott — felelte a grófné.

— Anyagiilag segítette őt?

— Már amennyire tehettem. Teljesen vagyontalanok vagyunk. A fiam vívómesterségből élt, azután nyugdíja volt a fővárosnál.

— Nem volt zavart elméje?

— Volt neki rögeszméje, az azonban nincs összefüggésben az esettel.

— De nem volt hőbortos?

— Nem. Inkább magába mélyedő természetű volt.

— Jól látott?

— Ötször operálták a szemét, de az egyikkel kifogástalanul látott.

— A hallása nem volt rossz?

— Nem.

— Kivánja a vádlott megbüntetését?

— Nem, de kártérítésre igényt tartok.

— Milyen kártérítésre?

— Ezer koronába került a temetése.

Ennek a megtérítését kérem, ha lehetséges.

Utána több tanut hallgatott ki a bíróság, majd dr. Nagy Béla ügyész mondott vádbeszédet és dr. Ledniczky Jenő terjesztette elő a védelmet.

Ítéletet a déli órákban hirdették ki. Mikolait egy havi fogházra ítélték.

**HIREK.**

**Rudolf trónörökös szobra.** A király, néhai Rudolf trónörökös szobrának leleplezési ünnepélyén meg fog jelenni. Az ünnepség okt. 12-én lesz.

**Wekerle fia.** Breznóbányáról jelentik: Ifj. dr. Wekerle Sándor, a breznóbányai kerület országgyűlési képviselője, az elmúlt héten felkereste választóit s közöttük több napig időzött. Dr. Wekerle beszédében utalt arra, hogy a multban társadalmunk nem tanúsított érdeklődést közgazdasági és közművelődési intézményeink fejlesztése iránt s ennek tulajdonítható az a körülmény, hogy e téren kormányunkra oly nagy feladatok hárulnak, melyeknek megoldása csak fokozatos haladás útján várható. Bizalommal viseltetik kormányunk iránt, mely a közjogilag, közgazdaságilag és közművelődésileg megerősödött független és önálló Magyarország fokozatos kiépítésének útját igyekszik a jövő számára megnyitni.

**Büntetés a csókért.** Birmingham egyik parkjában egy fiatal ember csókot rabolt egy leánytól. „Negyven shillinget fizet, vagy két hétig ül, — mondá a bíró, — tanulja meg, hogy tiszteletét másképp is kifejezheti a női nem iránt”. Egy manchesteri kereskedő, ki egyik szállóban nem állhatta meg, hogy a csinos szobaleányt meg ne csókolja, már 60 shillinget fizetett, de vannak esetek, mikor ez a büntetés 200 shillingre is rug. Az okos ember tehát úgy intézi a sort, hogy mindjárt te-

kintélyes számu csókot rabol attól, aki megígézi, mert így egy-egy csókra kevesebb büntetés jut. Egy fiatal ember nemrég pár csókot forrasztott egy szép asszony ajkára valamely fürdőhelyen s ezért száz shillingre ítélték el, de a felsőbb fórum még hatvan shillinggel megtoldotta. Amerikában még szigorubbán járnak el a csokolódzókkal szemben. Massachusettsben egy régi puritán törvény az utcán mindenféle csókot tiltott s egy ifju házaspárt, ki az utcán csókolt meg egymást, két hétre bezárták, hogy a mézesheteket fogságban töltsék.

**Bestiális anya.** Kézdivásárhelyről írják: Gelencén községben László Róza 19 éves hajadon, gyermeknek adott életet és azt a sertéseknek dobta. A leányt a csendőrség letartóztatta. A bűnös leány beismerő vallomást tett.

**Aru- és értéktőzsde.**

Szeptember 22.

**Budapesti gabonátőzsde.**

Változatlan áron elkel (60 kilogrammonként) 20,000 mm. buza.

Rozs, tengeri, zab változatlan.

**A határidő-üzlet.**

A mai határidőüzlet nyugodt hangulattal folyt le. A gabonacemertek árai csekély ingadozáson mentek keresztül.

A forgalom mérsékelt volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október . . . . .	1137	1140—1139
Buza apr. 1909. . . . .	1163	1164—1166
Rozs októberre . . . . .	937	939—933
Zab ápril . . . . .	972	974—973
Zab októberre . . . . .	805	804—803
Zab április . . . . .	830	840—839
Teng. aug. . . . .	—	—
Tengeri május 1909 . . . . .	738	731—730

**Budapesti értéktőzsde.**

Alacsonyabb amerikai jegyzsekre gyenge irányzattal nyílt meg a mai értéktőzsde. Az üzlet folyamán azonban bécsi vételekre, valamint a spekuláció fedezési folytán a forgalomba került értékek árfolyamai barátságos hangulat mellett 1—2 koronával emelkedtek. A készárúpiacra Danubius hajógyári részvény élénk kereslet mellett, a tegnapi zárathoz képest, 4—6 koronával emelkedtek.

A forgalom élénk volt.

**A kis-macsitejgazdaságban kapható házhöz szállítva.****Csemege-vaj,**

1 1/2 1/4 kilós csomagokban — ár 4 kor. 2 kor. 1 kor.

**Hab tejszín,**

1 ltr. 0.5 0.2 literes palackokban — ár 2 kor. 1 kor. 50 fill.

**Teljes tej,**

2 és 1 literes palackokban ltr-ént 24 f. Megrendeléseket elfogad a gazdaság, (városi telefon 591) vagy Mayer Jenő csemege-üzlete.

**Nagy Lajos**

hirdetési irodája Csapó utca 13. szám.

**Jó vásárt csinál, aki megveszi az óriási frontu Faragó-féle házat a Mester-utcan!**

Van rajta péküzlet, kovácsműhely, kerékgyártó műhely, több lakás, a tulajdonos elhalt, az örökösök minden elfoizadható árban készek eladni, a ház két utcának a sarkán van és házszám Mester-u. 39.

2021

## FESTŐISKOLA

### Rajzó Miklós

festőiskolája

Plac utca 42. sz. a.

Hátul a korthelyiségben megnyílt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad d. e. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

## LÁSZLÓ ZSIGMOND

### ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 558 sz.

## MÉZ

DEUTSCH LAJOS

1 Kgr. PERGETETT MÉZ 1 kor. 2D fillér.

## NAGY LAJOS

hirdetési irodájából Debrecen, Csapó-u. 13.

Vasutasok, olcsó ház. Egy hajlításnyira az állomáshoz. Ára 1400 frt. Kevés pénz kell hozzá!

A vasúti nagy állomás és közraktár közvetlen közelében a Kerekes telepen eladó a Balogh József háza, óriási nagy telekkel, teljesen új eserepes épület egy szoba, konyhával és jó vizű kuttal. Ára 1400 frt. 600 frt. teher van rajta.

A foglaló az irodában vétetik fel!

2017

## „Kristály“

### Gőzmosó és vegytisztító gyár

Miskolcz.

Értesítjük Debrecen és vidéke n. é. közönségét, hogy gyárunkat — mely e szakmában az országban egyike a legnagyobbaknak — üzembe helyeztük. Elvállalunk mindennemű női, férfi, háztartási, szállodai és vendéglői ruhák mosását és bármilyen felső ruha és diszholmik vegytisztítását a legszebb kivitelben, és azokat az átvételtől számítva 8 nap alatt elkészítjük.

Debrecen város és vidéke részére képviselőnként, **Wiener Dávid** meseda tulajdonos urat biztuk meg, Simonffy-n. 3. A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel az igazgatóság.

## Nagy Lajos

hirdetési irodájából Csapó utca 13. sz.

Halálozás miatt eladó ház jó menetelű vendéglővel!

A Pacsirta-utca 48. számú ház eladási ára 6 ezer frt. Csak a reggeli órákban, 8 óráig tekinthető meg. A tulajdonos özvegye a hátsó épületben lakik. Cseresepes épület, van rajta igen jó menetelű koresina, melyhez tartozik 3 szoba, konyha, kamara és pincze. Az udvarban van 1 szoba, konyha és egy udvari szoba, továbbá nagy góré és nagy sertés ól. Szép nagy udvar!

2018

A foglaló az irodában felvétetik!

## SARG-féle

60

# KALODONT

LEGERŐS FOG-CRÈME

A börtönölés költésége az egészség érdekében a legalkalmasabb szer a „Molliergin“

Érdeklődjék a legalkalmasabb szer a „Molliergin“

Készítik helye a forrástól

Teljesen természetes és ártalmatlan

Mint börtönölő szer pártfogott

Érdeklődjék a legalkalmasabb szer a „Molliergin“

Érdeklődjék a legalkalmasabb szer a „Molliergin“

1230-1908. vk. sz.

## Árverési hirdetmény.

A debreceni királyi járásbírósnak V 1375/4 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Debreceni Ipar és Keresk. Bank részére Loránt József és Szöllősi Rezső debreceni lakosoktól 180 kor. ennek 1906. évi szeptember hó 9 napjától számítandó 6% kamattal és eddig összesen 74 kor. 35 fillér perkölttség erejéig 1908. évi június hó 22. bíróság lefoglalt és 850 koronára becsült zongorából és íróasztaliból álló ingóságok 1908. évi szeptember hó 29. d. u. 3 órákor kezdetét veendő és Debrecenben a nagyerdői Sárvári villában megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1908. szeptember 3.

Bódogh Zsigmond, bírói kiküldött.

## AZ ŐSZI IDÉNY

legnagyobb újdonsága

### a bársonyhatásu VELOTINE

selyem kelme kabátokra, gyönyörű szép színekben

## Bosznay J. és Társa

divatruházában,

Debrecen, Kossuth-utca 5.

Már raktáron van.

Egy ló után való jó karban lévő

## árúkihordó-kocsi

megvételre kerestetik.

Czím a kiadóhivatalban.

## Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és egyedár usítása

Debrecen és vidékére

## KOVÁCS GYULA

vasúzetében a „Bika“ szálloda mellett.

1738

## Ha pénzt

áldozza

## nyomtatványra!!

ha célszerű, izléses

## JÓ MUNKÁT

kíván, — hívja telefonon

## 106. számot,

azonnal jelentkezni fog

## MIHÁLY SÁMUEL

könyvnyomdája és papirkereskedése

Plac-utca 30. szám

## Moskovits József

uriszabódivatterme

Angol és hazai szövet újdonságok raktára

A legelegánsabb

## uri ruha különlegesség

eisőrendű szabóműhelye

Plac-utca 46. szám az udvarban.

Magyar találmány! Magyar ipar!

66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%

érhető el ujj és régicserép kályhánál a

## RAPID

alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva az összes európai és amerikai egyesült-államokban szabadalmazva.

Több előismerő oklevél.

Nagyság szerint 30-36 koronáért kapható és megrendelhető:

## TÓTH GYULA

vaskereskedésében (Telefon 29) és a „RAPID“ gyorsfűtő vállalatnál (Telefon 647)

**APRÓ HIRDETÉSEK.**

Díja 10 szögig 40 fill., minden további szög 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szög 8 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

### LEVELEZÉS.

NYV. M. F.-né leveled van a kályha-csőbe, nem találalak, ott találok, fontos. Hű kis emberkéd.

### AJÁNLAT.

VÁLOGATOTT felkötötti való csemege szállít 16 kr-ért. Kóser bort (mustot) a legedesebb szállító ajakból készítve, literjét 16 kr-ért kapni Suhajta Béla szőlőtelepén Tiszabudón.

FELKÖTNI való válogatott passatutti és muskotály szállít 50 kilogrammonként 10 frt.jával rendelhető Gróf Dégenfeld és dr. Balkányi urak Erzsébet szőlőtelepén, városi üzlet Fő-Piac Bádogos utca sarkán. Telefon 159

LUCERNA friss vágású ölenként 6 fillérről még mindig kapható Biró Pálnak mipepécsi uti kertgazdaságában.

VÁLOGATOTT felkötötti való szállít özv. Kálmánchey Mórné „Katalin” telep. Telefonszám 192. Városi árusítás Batthyányi-u 14 sz. 1169

ISKOLAI idényre ajánlok a női kézimunkákhoz tartozó összes anyagokat, mintakendőket, pamutok, horgoló cernák a legolcsóbb árban szereshetők meg; Füstös Dezső előnyemda és női kézi munka üzletében Piac u. 12 sz. 10018

TELIRE felkötötti való, szépfajta szállít ugy passatutti, sasla és több különleges fajokban. Megrendelhető, Pálffy Gabor szőlőtelepén. Telefon szám 613.

ELSORENDŐ saját termésű csemege szállít kosaranként kapható Benyáts Emil főtéri üzletében. 9882



LEGUJABB!!!  
Ön-beretváló  
készülék,  
teljesen  
veszélymentes,  
12 darab  
kétélű pengével  
14 korona Márton Gyula üzletében Piac-  
utca 9. Bika szálloda mellett. 8595

HAJI HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek! copfok, frizettek különösen, mindennemű hajmunkákat készít Bocan Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott hajjat veszek. 9409

DIÓSZEGI UT 7-ik kilométernél 17 köblös föld kiadó. Tanyába érkekezhetni. 21

JAVITOTT butorokat eladok, használt butorokat veszek. Tibainé Kossuth-u. 41. 23

NÉGY szobás lakás mellékhelyiségekkel okt. közepétől, vagy nov. 1-től kiadó. Cim a kiadóban. 26

### KERESLET.

TANULÓ felvétetik Ba'ogh M. J. fűszer és vegyes üzletében. Debrecen, Hatvan-u: 15. 17

16 családból fiu tanulónak teljes ellátással felvétetik ifj. Ercey Károlynál Egyháztér 5. 11

BEJÁRÓ takarítónő kerestetik. Piac-u, 32. II. em 1255

TANULÓ leányok fehérnemű varrásra felvétetik Csapó utca 53. 9876

KÖNYVELŐNŐ perfekt magyar és német levelező, állandó alkalmazást nyer. Ajánlatok bizonyítvány másolattal fizetési igények megjelölésével Schwatz Vilmos Piac-u 71. sz. küldendők. 1254

IRODAI gyakornok kerestetik. Ajánlatok „H” alatt a kiadóba. 28

EGY jó családból való fiu tanulónak felvétetik Fegyváry János fűszer üzletében. Piac- és Csapó-utca sark. 10051

ASZTALOS tanuló felvétetik Fűvészkert-u. 10. Dinyés Gyula asztalosnál. 20

FODRÁSZ segéd jó munkás azonnal felvétetik. Szilágyi György fodrász. Csapó utca 1. 27

EGY kevésbé használt rövid zongora megvételre kerestetik. Ugyanott egy fényképező gép eladó. Kölcsey-utca 23. 22

### ELADÁS.

ELADÓ HAZ Bandi utca 12. szám. 9395

KERÉKPÁR csinos, erős, jókarban lévő eladó. Szent-Anna utca 38. sz. 1244

ELADÓ négyes Nicholsón es hatos Shuttleworth garnitúrák, teljesen jó karban, cim a kiadóban. 9289

BOROS hordók alig használtak többféle nagyságban eladók. Ugyanott egy féderes kocsis eladók Bethlen-u. 29. 1257

ELADÓ jó forgalmu kavémérés és kifőzés a Tisza palota alatt, Bádogos-u. 1214

ELADÓ ház, bármilyen üzleti célokra alkalmas, Vasut-utca sarkán, 3 szoba, 2 konyha, pince, kamra, jó vízü kut, kerített konyhakert, melléképület, nagy göré. Perce György, Dorog. 24

KERÉKGYÁRTÓNAK alkalmas száraz, válogatott akáofa, továbbá érmelléki és telepi bor, korcsma berendezés, székek, asztalok, lócsák, üvegek, lámpák, eladó. Pócsy Csonka-u. 44. 25

CSINOS ház a Kossuth utcai templom szomszédságában Fazekas Mihály utca 5. szám. eladó. 29

EGY jó könnyű nyitott, kocsis bőrfedeles eladó. Csapó-u. 47. 36

**Legjobb órák,  
legszebb ókszerek**  
szolid árban jótállással!

**Kurián Gyula műórárs**  
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

1475—1908. vk. sz.

### Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 2695/2 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Debrecen városi világítási vállalat részére, Közös konyha szövetkezett, debreceni cégtől 2400 kor. 99 fill. tőke ennek 1908. január hó 28. napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 192 kor. 6 fill. perköltés erejéig 1908. július 14. bíróság felelősséget és 4062 koronára becsült konyha berendezésből álló ingóságok 1908. évi október 7-én, délelőtt 10 órakor kezdődő veendő és Péterfia-u. 19. és Arany János-u. 20. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a leg többet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elolgnak adatni.

Debrecen, 1908. szeptember 20.

Oláh Géza,  
bírói kiküldött.

**Donogán és Somossy**  
Menyasszonyi kelengye, szőnyeg-  
áruháza.

Debrecen, kistemplombazár.  
Megérkeztek az  
**őszi idény ujdonságai**  
női ruhakelmék — flanellek  
selymek — ruhadiszekben.  
**Óriási választék.**

Telefon 210  
**FÖLDES SÁNDOR**  
elektrotechnikai vállalata.  
Debrecen, nagytrafik udvar.

Legolcsóbban és szakszertien készít  
**villamos világítási**  
orátviteli berendezéseket.

Házi és magán telefonok, villancsengők  
berendezését és évi jókarban tartását,  
valamint minden e szakmába vágó és  
legkomplikáltabb munkát.

### Nagy Lajos

hirdetési irodájából Debrecen Csapó-u. 13.

Tudomásul a Kölcsey-utca 11. sz. ház után érdeklődőknek!

13 ezer 300 forintra a foglaló felvétetik az irodában!

**Osinos glace,  
Finom svéd,  
Tartós szarvasbőr  
keztük**

hölgyek, urak és gyermekek részére  
óriási választékban

**Schön Sándor**  
keztük, kótszer és orvosi műszerrárában.  
Debrecen, Piac-utca 12. sz. (Stenczinger ház.)

**FABIÁN LÁSZLÓ**  
kocsigyártó  
Debrecen, Hatvan-utca 61.



Raktáron tart mindennemű saját gyártmányu  
uri-, hintó- és hajtó-kocsikat,

Régi kocsikat becsorél.

Megrendeléseket gyorsan és legpontosabban eszközöl.

Javításokat elfogad.

**Borsajtók  
Boronyomózsákok**

**szőlőzuzók  
faputtonok**

raktára  
**Sesztina Lajos**  
vasúletében. Piac utca 23.